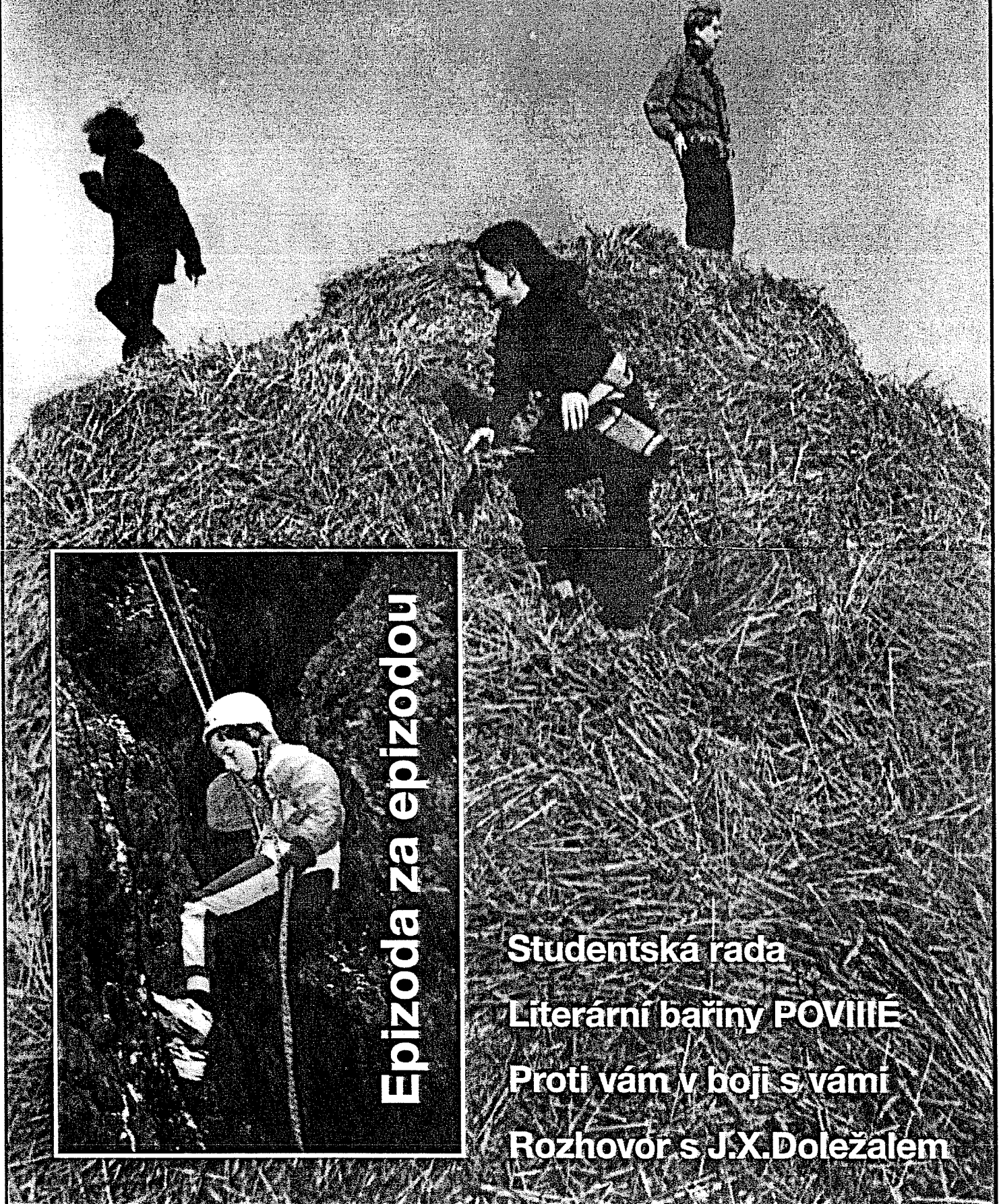

PORGazeen 12

Časopis Prvního Obnoveného Reálného Gymnázia • Ročník III. • Cena 10 Kč

Epizoda za epizodou

Studentská rada

Literární bařiny POVIILÉ

Proti vám v boji s vámi

Rozhovor s J.X.Doležalem

PORGazeen

Časopis Prvního Obnoveného Reálného Gymnázia • Ročník III. • Cena 10 Kč

12. číslo PORGazeenu (III. ročník)
vychází 24. 1. 1997

Šéfredaktor

Přemysl Matějček

zástupce šéfredaktora:

Přemysl Matějček

Redakce tohoto čísla:

Přemysl Matějček

Kryštof Kozák

Petr Kolínský

Hanka Třeštilková

Foto obálka:

Jan Příbil (velké),

Jana Vogelová (malé)

Grafická úprava a sazba:

Martin Šíp

Finanční manažer (Velký klokan):

Přemysl Matějček

Jazyková úprava a korektury:

Magda Podaná (za všechno nemůže)

Cena jednoho výtisku:

10 Kč

Předplatné:

Neposkytuje se z důvodu
nepravidelného vycházení

Jak přispět do PORGazeenu?

Napište příspěvek a...

1. hodte jej do schránky PORGazeenu
2. pošlete označený jej na adresu školy:
PORG - Lindnerova 3, 180 00 Praha 8
3. předejte jej některému z redaktorů

Autoři dostávají jeden výtisk zdarma!

ANONYMNÍ PŘÍSPĚVKY NEOTISKUJEME!

OBSAH

Úvodník

Zima Strikes Back 3

Ze Života a Smrti školy

Glosy 6

Krysař na PORGu 7

Věřte mi, že v boji proti vám jsem na vaší
straně 10

Studentská rado, proboha! 16

Akce

Antika 96 4

Vraní skála, epizoda druhá 8

Bramberk, epizoda třetí 24

Rozhovor

Jsem klaun neexistujícího boha 14

Úvaha

Clony, aneb jak filtrujeme realitu 19

Tvorba & Kultura

Literární Bařiny VIII. 12

Diskuse o Zimě 13

Stopa mého anděla 15

PORGazeen číslo 12
vychází za podpory nadace
OPEN SOCIETY FUND,
od níž redakce opět dostala
grant na výrobu časopisu.

Děkujeme

Zima Strikes Back

Pamětníci mezi Vámi si možná vzpomenu na úvodník čísla 7, kde jsme hrdinně bojovali s chladným živlem. Tenkrát jsme ještě přežili. Děd Mrazík nebo Baba Zima nebo Homeless Chlad nebo kdo se nám zřejmě rozhodl pomstít. Musíme tedy psát rychle, už se stmívá (a Kryštof už se ojínil), prsty rudnou, černají a odpadávají. Taky by se to tady mohlo jmenovat Fredy Krugger - Winter Games.

Před smrtí, zvláště mrazem, má člověk zvláštní myšlenky, třeba na omluvy. Omlouváme se tedy všem fanatickým příznivcům PORGazeenu, že jsme nevyšli před Vánocemi, ač bychom byli bývali chtěli. Setkali jsme se totiž s přílišným množstvím-podružných technických problémů, např. Šíp. PORGazeen je však jako víno, čím starší, tím lepší (což náhodou platí i o studentkách PORGu).

Máme tedy na PORGazeen více času, což se určitě projeví i na jeho kvalitě. Pracovat na PORGazeenu během vánočních prázdnin sice hraničí s pošetilostí, zvláště když má člověk doma Red Alert, Broken Sword, Daggerfall, First Encounters, Space Hulk, Fantasy General, Battle Isle III, teplo a přítulnou mladici. Zřejmě jsme pošetilí (u Martina je jenom pes) (a vedle jsou Mrazírny), a to ne málo.

Konečně k obsahu:

Především: nemalý prostor je věnován různým reakcím na zmíněný vznik studentské rady a na její Anketu. Jedná se o jakousi její kritickou syntézu ("Studentská rado, proboha...!") a podobenství od p.p. Svobodové ("V boji proti vám..."). Zde je potřeba se zmínit o aktuálnosti našeho časopisu. Ano, PORGazeen nebyl a zatím není aktuální. Ani to příliš není naším cílem, protože to nejde. Jsme prostě příliš líní a neschopní na to, aby PORGazeen vycházel častěji než vychází. Kromě toho, budoucnost je růžová, viz níže. Aktuální jsou v PORGazeenu jen

některé glosy (napsané po uzávěrce) a příspěvky našich oblíbenců (dodané po uzávěrce). Dobrá rada pro přispěvatele do PORGazeenu - pište nadčasové příspěvky. Víc pro Vás nemůžeme udělat.

Z příspěvků Vás můžeme upozornit na Kryštofovu pseudoúvahu "Clony", abyste se nad sebou mohli do nového roku zamyslet, a velice otevřený rozhovor nejen o drogách s Jiřím X. Doležalem od Tomáše II. Třeštíka. Tradicí jsou glosy, pokračování Bařin (již osměl!) a konečně terciánská tvorba. A nejen účastníky Boje o přežití - Epizody 2 určitě zaujme Petrova zpráva z této chaos-death-hyper-mega-cool akce.

Uvnitř čísla také najdete dvoustránku o "nedávno" proběhnuší škole v přírodě. Tato dvoustránka je především tvořena fotografiemi Ondřeje Přibyla a Matěje Kotalíka (we love you, Mattew) jež jsou doplněny článkem se zajímavou historií. To je tak. Asi tři měsíce Přemyslovi osobně slibovali nejméně tři lidé, že napíší článek o škole v přírodě. To, že jej nenapsali, tak neočekávané nebylo, ale překvapilo to, že nenapsal nikdo nic, ani kolegyně, které jsou jinak celkem fajn, ale které to slíbily... Zkrátka nakonec to dopadlo tak, jak vidíte. Věnujte proto co nejvyšší pozornost článku (i jeho autorovi) - obojí stojí za to!

Za zmínku stojí i obálka - totiž to, co je na ní. O to byl sveden ostrý souboj (kordy za úsvitu, pistole za kuropení, granáty po večeři...) mezi P.K. a T II. T, dvěma obhájci návrhů. O tom, že to skončilo **nerozhodně**, svědčí diplomatické řešení obálky, jak jste se již Na vlastní oči přesvědčili.

Tím jsem došel k tzv. redakčním drbům, které obvykle málokoho zajímají, ale tentokrát prosím nepřeskakujte na další odstavec. Dozvěděli jsme se totiž, že se školou nese pomluva týkající se naší redaktorky-korektorky. Podle této pomluvy prý

snad působí i jako cenzor PORGazeenu na částečný úvazek! To bohudík musím se vši rozhodností popřít, a proto: Magda Podaná cenzuruje toliko a pouze gramatické a (někdy) stylistické chyby - proto, aby čtenáře PORGazeenu nebolely zraky. Jakoukoliv jinou cenzuru bychom nepřipustili a ji by snad ani nenapadla! Je to ale důkazem, že škola je semeništem tajných agentů různých mocností (KGB, Děti Duny, Volodovo bratrstvo, Šachový klub, Agentura, Revenge of the Simpsons a další). Nebohá paní profesorka zřejmě padla za oběť nekalým intrikám těchto individuí.

Obraťme list. Když jsem se nyní podíval na složení tohoto čísla (a teď nemyslím věci jako papír, čítí, tiskařská čerň, buřty, pivo, nenávist apod.), zjistil jsem, že se počet příspěvků z řad studentů limitně přiblížil číslu, které je noční můrou všech matematiků. A nekonečno to není. To by se samozřejmě mělo změnit, ale nežijeme v ideálním světě, navíc už dlouho žít nebudeme.

Jak tenhle elaborát zakončit? Že nám stále scházejí redaktoři - tedy že co nevidět scházejí budou? Že máme laserovou tiskárnu a scanner, tedy že jsme opět bez peněz? Že se naše škola zase umístila vysoko v posledním hodnocení? Že školní florbalový tým jde zatím od vítězství k vítězství (i ta jedna porážka se dá za stávajících okolností za vítězství považovat)? Že máme být tolerantní k lidem s nižším lidským faktorem?

Všechny tyto věci jsou však tváří v tvář smrti tak nicotné, že už nicotnější být nemohou. Přemyslovi právě odpadl malíček. Tak se t a d y m ě j t e h e z k y .

P. S. Přemysl a Kryštof byli nalezeni v dost nechutném stavu, při kremaci se možná ještě proberou. A když ne, tak se alespoň zahřejí. Čest jejich památce.

Redakce

Antika 96

Cas byl pro mnohé pomoc a lék jak zakrýt kocovinu.

Foto: Matěj Kotalík

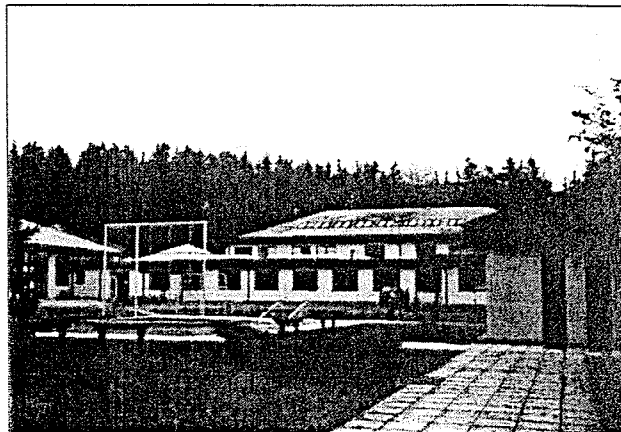

Foto: Přemysl Matějček

Objekt

Do nejmodernějšího zařízení svého typu u nás, do toho skvělého komplexu ubytoven, učeben a sportovišť nedaleko Strakonice konečně zavítal také PORG. Vymetli jsme to tam naší v pořadí již druhou projektovkou, tentokrát s odvážně obsáhlým tématem "Antika". Milého pana správce jsme zjevně zaujali naší odlišností od tuctů škol, které se tu za těch pár let vystřídali. Celkově dopadl nerovný boj Lítý Správce versus Prasáci inc. pro nás cennou remízou: Chybějící zásuvky na pokojích, jednotvárný jídelníček, nesmyslná omezení a strašlivě přezářené učebny vyvážíly naše bonbony na stropě, rozebrané pianino, "bordel" v podkroví a nakonec nejtaktičtější kousek: útok na rezervy pitné vody, když měla být k večeři čoočka. Po kázeňské stránce vše proběhlo bez větších rušivých nepřijemností (teď píší za sebe - třída sexta, projekt britský), na čemž mají jistě zásluhu i naši profesori.

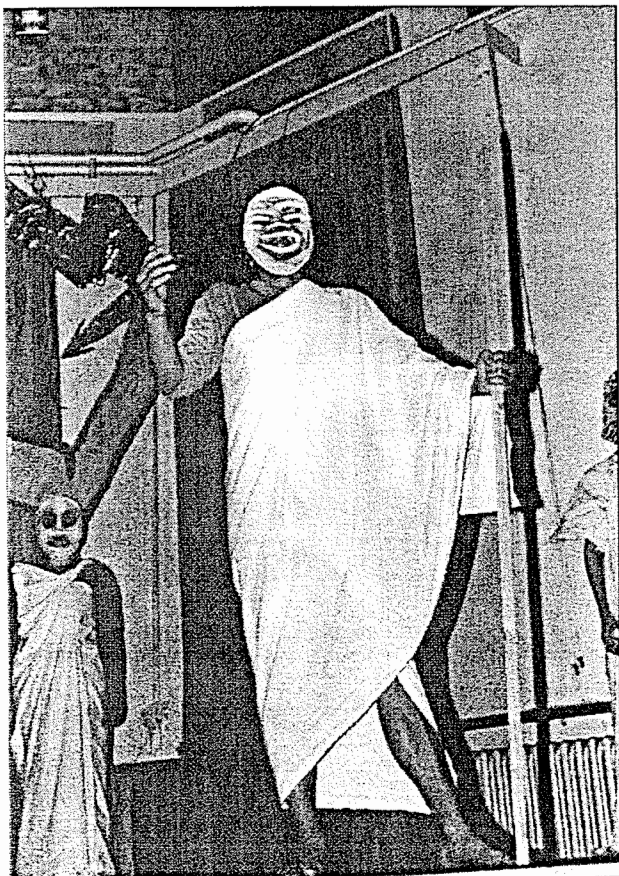
Projekt "Dobytí Británie" splnil všechna má očekávání. Exkurze do strakonického muzea, průřez historií antické Británie a studování taktiky římského vojska (vše z poloviny v angličtině) - každé ráno nás to vtáhlo a k obědu jsme se dostavili psychicky plně vyčerpaní. Rozhodně považuji projekt za prospěšný a tak bych chtěl ještě jednou naposledy poděkovat pánům profesorům Ruferovi a Reuterovi za svědomitou a vyčerpávající přípravu.

Denní režim po vzoru první projektovky se opět ujal. Po podivném klidu poledním jsme si svačinu snědli v jídelně (hloučky lidí postávajících na jednom místě a zpracovávajících svá JABLKA, to jsem nezažil NIKDE), a pak jsme se vyřítili ven ničit naše tělesné schránky. V organizaci sportovního odpoledne nám pomáhali i místní instruktoři, kteří sice ze začátku museli snášet naše drtící pohledy (tomu se na PORGu žádný nový prvek nevyhne), ale nakonec jsme byli nuceni smeknout před jejich elánem a organizačními schopnostmi. Když však třetí den po sobě přišlo, na nástěnce se objevovaly velkolepé, avšak neuskutečnitelné venkovní aktivity a celá škola pak trávila odpoledne v podkroví nebo na pokojích, mohl jsem si učinit první záznam do rejstříku organizačních vad. Naštěstí poslední. Všechno sportování vyvrcholilo olympiádou organizovanou sportovním projektem, která byla perfektní.

K nahlédnutí do jiných projektů nám posloužily večerní přednášky. Všechny, kterých jsem se zúčastnil, byly zajímavé, poutavé atd. Klasika.

← A ani úrazy nechyběly: A.T. s poraněným okem. A pozor opravdu to není od pěsti Š.R. (jak se celá škola domívala). Foto: O. Přibíl

Střelské Hoštice poprvé

Antický posel z antického divadla s antickou maskou a s antickou tozou hrán antickým O.P. Foto: Martin Valášek

A Zeus jen nečině přihlíží.

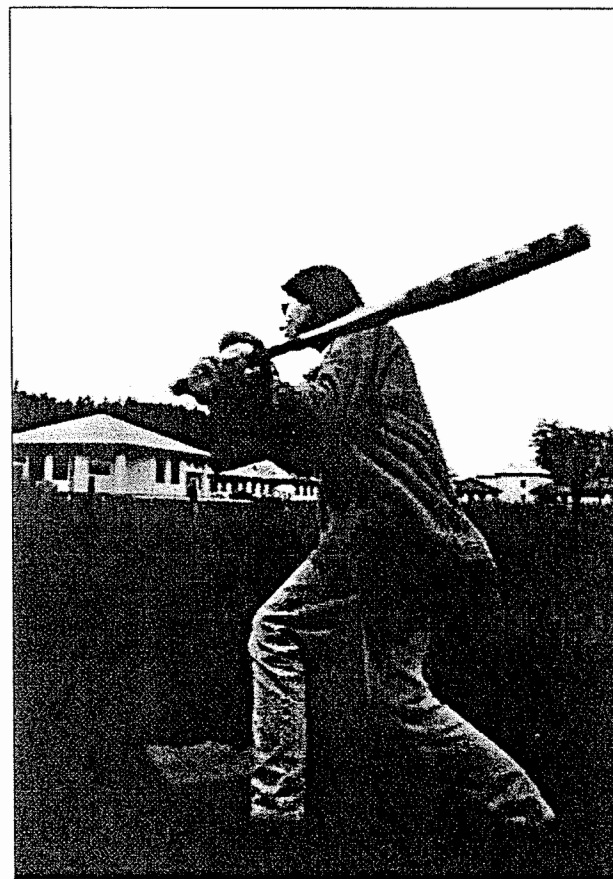
Foto: Matěj Kotalík

A jsme ve finále. Nakonec nadešel večer, kdy jsme se všichni předvedli, co jsme jako za ten týden spáchali. Prezentace se samozřejmě nedala srovnávat s neopakovatelnou audiencí u Rudolfa (mimojiné jsme tam chyběli my, nevydýchatelní alchymisté, he, he, he), přesto byla na všech zúčastněných opět vidět zaujatost, se kterou to celý týden připravovali. A pak už domů, do Prahy, do Libně, do školy...

Nabízí se srovnání s čím jiným než s průkopnickou "rudolfínskou" projektovkou. Na druhou stranu se mi trochu zdá, že tyto dvě akce srovnávat nelze. V Hošticích byly jasné lepší podmínky pro sportovní vyžití, to je fakt. V Seči jsme zase měli neopakovatelnou atmosféru, protože jsme tvořili něco nového a originálnějšího. V Hošticích byly přísnější večerky a chudší jídelníček. V Seči byly pro nedochvilné studenty osudné vzdálenosti mezi všemi těmi zastaralými pionýrskými zařízeními. Počasí bylo na obou Švp zhruba stejně hrozné, což mě nutí uvažovat, jestli by nebylo lepší uspořádat projektovku jindy než v "období dešťů", ale to asi nejde.

Nakonec mi nezbývá než udělat již klasický závěr za článkem o škole v přírodě, jaký v PORGazeenu už přes rok obměňujeme: díky a ještě jednou díky!

P.S.: Na to moře se neodvažuji ani pomyslet, to by bylo tak super...
Michal Doležal

Softbalový profesionál Z.P.M. v akci odpal.

Foto: O. Přibíl

● **Ovde nije more hladno...**

Nevím, jak vás, ale mě zpráva o možnosti konání příští projektové ŠvP v teplých krajinách Dalmácie velice potěšila. Je to příjemné pomyšlení, že naše škola stále hledá něco nového, že se snaží zlepšit něco, co je již skvělé - tedy projektovou školu v přírodě. Myšlenky na potenciál "projektu Moře" naskýtají možnosti zajímavých fantazií.

Nakonec ani nejde o to, jestli se plán - podle oficiálního vyjádření ještě "v plenkách" - podaří uskutečnit a zda uslyšíme ono konstatování z názvu (tedy že je moře teplé). Ale už ta vůle zkusit to logicky musí rozšířit řady těch, kteří tvrdí, že to s PORGem ještě není tak špatné...

P. M.

● **Nové aktivity zeleného školníka**

Cítím jako svoji povinnost seznámit Vás s dalšími podvatnými aktivitami našeho školníka, člena ekologického sdružení Děti Duny. Školník zjevně připravuje radikální reklamní kampaň, pro kterou zhotovil luxusní extra nástěnky. Zatím na nich visí vyznání různých barev a stylů, ale až přijde rozhlasový pokyn z centrály Děti Duny, nástěnky zezelenají, rozkvetou propagačními letáky a zasejí do našich prašných duší ekologické semě. A až to vykvete, zezelenáme. celá škola zezelená, pak celá Libeň zezelená a pak...

K.K.

● **Vánoční zpěvy**

Aby měl PORGazeen také nějakou informační hodnotu, měli bychom se zmínit o vánočních zpěvech, které proběhly poslední den školy před Vánoci. Škola byla vyzdobena betlémskými motivy a všichni se už těšili domů. Zpívání by asi působilo lépe v kostele, ale i tak bylo vhodnou tečkou za tímto školním rokem (co se neprobere do Vánoc, to už se stejně nestihne). Romanticky roztesknělé tváře rozveselili až úderná ruská píseň v podání zteplých septimánů a septimánek v dobových kostýmech. Všechny nepochybně zaujal výkon Jana K. Koláčika, jenž svým odvážným doprovodem na

garmošku vynutil opakování songu. Na podruhé se už septima nespletla a místo k záchodkům zamířila při pochodu do své třídy. K.K. P.M.

Maturitní ples

Oktáva připravuje maturitní ples. Ze všech sil:

Závěr: Nemůžeme nicprozradit, ale když to vyjde, bude to bomba. A když ne, tak taky. Kdybyste někdo měl přebytečných pár desítek tisíc, obraťte se na nás, my je nějak zneužijeme. K.K.

● **Šachy**

Na to, jak je naše škola malá, je až neuvěřitelně sportovně aktivní. Objevil se již basketbalisté, softbalisté, fotbalisté a florbalisté (nedejme se zmást tím, že to jsou většinou stejní lidé), hokejový výběr Old Stars PORG letos obhájil své vítězství v mělnickém poháru pana prezidenta a je dosud neporažen. Je překvapující, že se až v sedmém roce existence PORGu objevil nápad využít mozek:

tedy založit klub hráčů v šachy. Kapitán Klaus do něj propašoval svého bratra, což by měla být záruka úspěchu. A když ne, je tu ještě jiná možnost. Přinutíme soupeře k návratu k historické hře - k živým šachům. Tato hra má stejná pravidla, pouze se nepoužívají dřevěné figurky. Kdo je vyhozen, mříř rovnou na popraviště. Náš cíl je snadný - až vylidníme konkurenční oddíly, budeme vítězi.

Do té doby je však třeba trénovat. K tréninku budou muset být použiti studenti našeho gymnázia. Těch pár nejprozíravějších se jich pro jistotu do kroužku přihlásilo. Všimněte si soupisky klubu - značí, kdo se nejvíce těší na vyhazování, v kom se skrývají brutální sklony. (Kde se to v těch přírodovědeckých mozcích bere?) Ano, je mezi nimi i Nico. Konečně přišel na to, jak vyřešit německo-českou otázku... P. M.

● **Budoucnost je růžová**

S radostí Vám můžeme oznámit, že PORGazeen získal další grant od nadace Open Society Fund na výrobu tří čísel v hodnotě 27 000 Kč. Z této částky zakoupil PORGazeen laserovou tiskárnu a černobílý šterbinový scanner. Toto vybavení bude volně k dispozici ve škole kromě několika málo dnů přípravy matrice PORGazeenu. Vytíštění těchto tří čísel finančně zajistí škola.

Dále nám byla zrušena tiskárna, ve které byl PORGazeen dosud tištěn, z čehož plyne, že se na tisku PORGazeenu bude podílet tiskárna jiná. To znamená, že ve výsledném efektu budou náklady na výrobu PORGazeenu nižší. To se ovšem nijak neprojeví na ceně.

Jak vidno, materiálně je PORGazeen zajištěn více než dobře, nedostává se pouze lidského faktoru. Přemýšlíme o tom, že by funkce redaktora PORGazeenu byla placená, ale tak špatně (a zároveň finančně dobře) na tom ještě snad nejsme. Snad za rok.

Tato zpráva je zařazena mezi glosy, protože existuje důvodné podezření, že glosy jsou čtenější než např. úvodník. Co se dá dělat.

P.M. K.K.

● Bez ložnice ani ránu

Potřeba kvalitního spánku je všem dobře známa. Vliv ospalosti na špatné studijní výsledky je též alarmující. Škola by proto měla zajistit kvalitní spánkové příležitosti. Ne každý se může dobře vyspat doma. Jistě, spát se dá na chodbách, ve třídách, na gaučích, ale takový spánek dlouho nevydrží, zvláště když máte spolunoclezníka (viz orgie v septimě). Škola je zejména ve dne až nechutně živá, všude pobíhají a křičí nějací afektovaní studenti, hledají ředitele či knihovnici a vlezou všude. Krize však nastane, začnou-li hrát

ping-pong. Míček je nepříjemně tvrdý a vydává takové ostré praskavé zvuky, které narušují nervovou soustavu, zvláště spáčům. Spát se dá akorát v knihovně, což také není ideální. Přece jenom knihovna je určena k jiným aktivitám a spáči překážejí hledačům moudrosti.

Škola by tedy měla zřídit zvukově izolovanou Ložnici, nejlépe s vodními postelemi. Ložnice by dále byla vybavena pistolí s tlumičem a dozorcím pedagogem. Kdokoliv by v Ložnici promluvil, byl by neprodleně zastřelen, jinak klid zaručit prostě nejde. Pšíknutí by bylo trestáno mírněji, např. deset ran desetiocasou

kočkou. O svátcích by pak škola mohla Ložnici pronajímat jako hotel pro turisty, čímž by byl zaručen návrat investic.

Moderní výzkum Danish School Society Institutu prokázal, že nejlépe je připraven na život student nikoliv dostatečně vzdělaný, nýbrž dostatečně vyspalý. Mozková kapacita je pak rozšířena a lze ji dále rozvíjet. Když se na problematiku Ložnice podíváme z tohoto pohledu, nelze než konstatovat, že by se její existence škole mohla pouze vyplatit. Taková oáza klidu v dnešní rušné době jen přispěje k harmonizaci duší studentů.

K.K. P.M.

Krysař na PORGu Oddechová četba

Bylo asi šest hodin, venku byla tma a zima. V celé škole bylo již ticho, jen před otevřenou sborovnou rozmlouval pan ředitel s neznámým cizincem: "A vaše jméno?" "Nejmenuji se. Jsem nikdo. Jsem hůř než nikdo. Jsem krysař." Cizinec mluvil jemným hlasem. Byl oblečen v nevkusném plášti, na hlavě měl klobouk a celkově působil slizským dojmem. V ruce držel předmět podlouhlého tvaru. Asi po hodině se bez pozdravu otočil a zmizel ze školy. Pan ředitel s ním uzavřel krátkodobou pracovní smlouvu. Půjde o tzv. alternativní deratizaci.

Ráno se dostavil v sedm hodin v pracovním oděvu. Pan školník ho seznámil se stavem hlodavců na škole. Pracovat prý bude až po vyučování.

Krysař procházel školou. Do očí ho bodali nepřezutí studenti. Do uší ho píchali řev sekundánů u pingpongu. Do jeho očí se zarylo počítačové doupě. Do jeho uší se zaryl dunící klub. Do očí mu bila zavřená knihovna. Do uší mu byly nadávky studentů. V jeho očích se zaleskl svítící Nápojový Stroj, který nabízí chlazené nápoje každou velkou přestávku a po každém tělocviku za velmi nízké ceny. V jeho uších zazněla hudba z Nápojového Stroje, která osvěží vaši mysl, když nápoj osvěžil vaše tělo. V očích mu vzplály neřesti studentské rady. V uších mu zaskřípěly trapné výmluvy nedochvilných studentů. Před očima se mu zatmělo, když spatřil nepořádek ve třídách. V uších mu zalehlo, když se ozvaly rány z tělocvičny...

A krysař zapískal na svou píšťalu. Jak podmanivě zazněl mezi starými stěnami PORGu její velkolepý zvuk! "Tentokrát neodolá nikdo! Všichni podlehnou!" prolétlo krysařovou myslí.

Zvuk píšťaly zaslechla tercie a kvarta v tělocvičně. Všechny se hrnuli ven, každá za svým snem. V tercii a v kvartě zaslechli píšťalu medžikáři. Vyběhli ven za vidinou milionů nejdražších kartiček. Zvuk se dostal až do klubu. Nukleární okurky se s kytarami vyřítily ven, v krysařově píšťale slyšely své budoucí hity. Od počítačů se vyhrnuli primáni za virtuální realitou. Od pingpongu se přifítilo stádo sekundánů. Každý z nich viděl sebe jako vrcholového stolního tenistu. V sextě probíhala hodina matematiky. Studenti vyšli ven, snili o vyšší matematice. Z oktávy vyběhli úspěšní maturanti. Ze sborovny vyšli vítězoslavně profesori vstříc poražené studentské radě. Studentská rada se shromáždila na chodbě a radovala se z vítězství nad profesory. Každý vnímal vlastní pojetí krysařovy hudby, nikdo si nevšímal ostatních.

Krysař postupně scházel k východu. Za zvukem jeho píšťaly šli všichni. Celá škola vyšla ven, na sněh. Krysař pokračoval nahoru, na Koráb. Na studeném vzduchu se mu rozladila píšťala. Všechny fanatiky postupně opustily jejich sny. V parku na sněhu zůstalo stát dvěstě vygumovaných lidí, zatímco krysař běžel do školy naladit své "á". Neznal však kód na vratech.

Ohrada je prázdná

Michal Doležal

Vraní skála (epizoda druhá)

*Dějště: kopce. Doba: listopad. Orgán: ruce.
Umění: uzlování. Symbol: provaz. Technika: jištění.*

Poučení předchozí výpravou (viz zadní strana PORGazeenu č. 11) odpadli měkkoni již v počáteční fázi příprav na tuto akci. Drsné jádro se přihlásilo kompletní a kompletní také nastoupilo. Nechci předstírat, že se vše obešlo naprosto beze ztrát, ale byly minimální. Opět se ztratila Marcela. Též klany dosti prořídly,

účastníci bojovali většinou jen sami za sebe. Ono se to na laně mnoho metrů nad zemí snad ani jinak nedá.

Po proniknutí do stínu Vraní skály byli účastníci zauzlování nejprve teoreticky. To přineslo první problémy, jelikož zvláště někteří si nebyli jisti levostí či pravostí svých končetin. Když kapitán Hrom prakticky teoreticky zavěšoval mladší účastníky na úvaz, jež si sami zrobili, aby jim ukázal, jak špatně to udělali (smysl to mělo jen pro ty, kteří při tom neomdleli), ukázalo se, že ani o působení gravitace nepanuje úplná shoda, jelikož mnozí při výkřicích "Dolů, dolů!" ukazovali směrem k nebi.

Dále se řešily některé otázky téměř filosofické. Má lano skutečně dva konce? Když je totiž oba změřím v jejich maximální možné délce a sečtu tyto míry, dostanu míru rovnou dvěma délkám lana. To překvapilo zejména analytičtější smýšlející horolezce. To, že konec se nedá uříznout, věděli snad všichni. Některým se také podařilo přesně podle návodu na uvázání dračí smyčky vytvořit tzv. absolutní dračí smyčku gordického typu

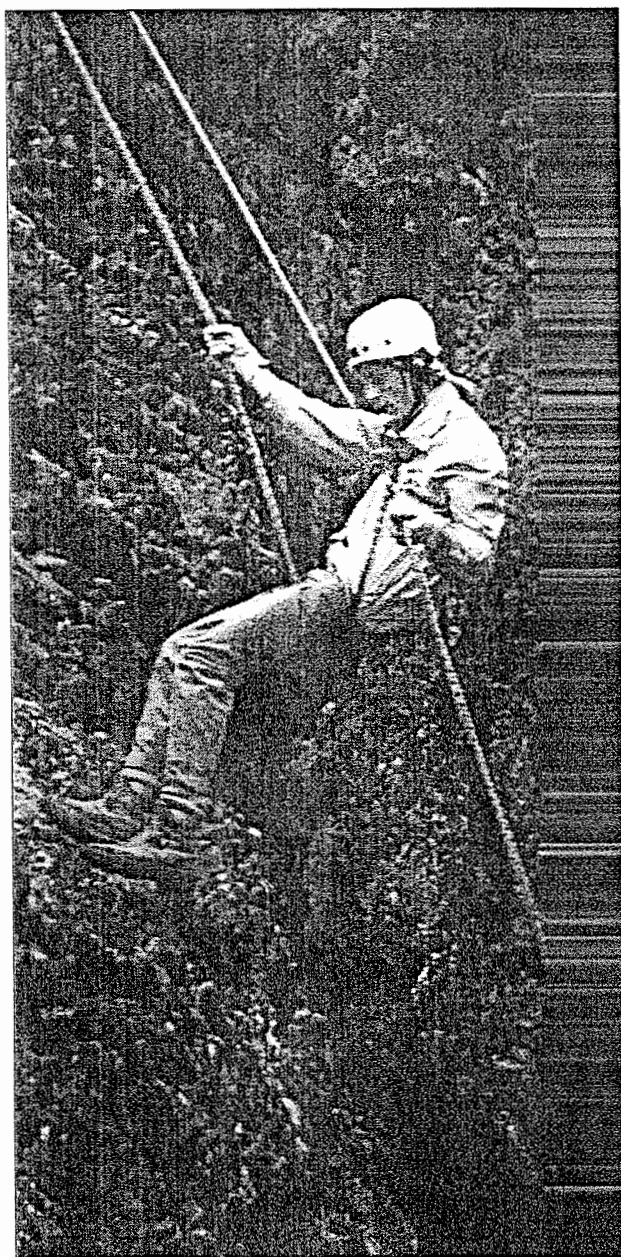
jejíž tajemství tkví v tom, že ji nelze rozvázat. Zde se ukázalo, že ne všichni nejdrsnější jsou skutečně nejdrsnější.

Mnozí totiž rozmotávali své teoretické úvazy ještě v době, kdy ti bystřejší již slaňovali sedmadvacetimetrovou stěnu, a to mnohdy velmi prakticky. Ve snaze zabránit dalším ztrátám se kpt. Hrom rozhodl všechny při slaňování jistit. Zádrhel vyvstal pouze v případě jistého lehoučkého horolezčete, které, ač se snažilo slanit, viselo beznadějně na jisticím úvaze, jelikož kpt. Hrom vůbec nepostřehl, že na úvaze něco visí, a tudíž ho nepovoloval.

Závěrečnou hrou bylo motání lana. Napodruhé smotali i profesoři.

Petr Kolínský

(FOTO: Jana Vogelová)

"Věřte mi, že v boji proti vám jsem na vaší straně."

Touto větou končilo slovní hodnocení jednoho studenta našeho gymnázia v minulém roce.

Skoro všechno na tomto světě je trošku jinak, než to vypadá, a tato věta, jakkoliv je paradoxní, v sobě skrývá tajemství vzájemného vztahu učitele a žáka, rodiče a dítěte, vychovatele a vychovávaného. A možná se týká i nás samých.

Každý člověk má v sobě ony dva, kteří se sebou zápasí, většina našich rozhodnutí a činů závisí na výsledku této bitvy. Tak například mám velký sen (motivaci): Chci se dostat do Tibetu, a dokonce toužím jet s přáteli a navštívit některé zapadlé nezničené kláštery v horách a chvíli tam pobýt. Od chvíle, kdy padne toto moje rozhodnutí, začínám pro ně pracovat. Často dělám věci, které mne stojí hodně energie a za jiných okolností by byly absurdní - kvůli nedostatku peněz chodím v noci mýt nádoby, sháním mapy a učím se základům jazyka, zdá se, že nemohu tento rok jet také do Grónska, protože nejsou peníze a taky začíná škola...

Co se vlastně v takové chvíli se mnou děje?

Znásilňuji sám sebe, omezují se a napínám síly, protože vím, že za to něco dostanu, vybral jsem si to, chci to a máloco mi v tom může zabránit. Když stojím třetí nekonečnou frontu na víza, trpím jako zvíře, ale vydržím to. Nikdo mne nenutí, bojuji proti sobě - své lenosti, proti svému naštvání sám. Když prohraju, je to jednoduché - prostě nepoje-du. Nic více, nic méně.

Teď je ovšem třeba představit si situaci poněkud složitější: Něco chci, potřebuji to, ale sám na to nestačím, nemohu se obejít bez rady, někoho, kdo už kýžený poklad našel, cestu prozkoumal...

Všichni tušíme, jak by taková společná cesta měla vypadat. Kdo

by měl rozhodovat, kdo bude poslouchat, kdo bude radit a upozorňovat a kdo by měl důvěřovat a následovat. Je to řečeno velmi zjednodušeně, ale ten průměr docela sedí. Není pochyb o tom, že cestu si musí projít "adept" sám! Nelze o pokladu jen vyprávět! Ale když je zle, přijdou pochyby, lenost, omezený rozhled, je náš průvodce, míní-li to s námi vážně a upřímně, povinen nám třeba napohlavkovat, když to pomůže. Budeme ho v tu chvíli nenávidět, a je to normální. Budeme prosazovat jiný směr, ale on nás zaplaťpánbůh nenechá. Možná se pohádá, ale neustoupí.

Zdá se, že to, co se mezi oním vědoucím a jeho následovníkem odehrává, nemůžeme nazvat ani rovnoprávností, ani demokracií, a možná ani přátelstvím, alespoň ne v běžném slova smyslu. Ale na vysoké stezce v horách budu mnohem raději slepě následovat jednohého domorodého šerpu, jemuž moje sebevědomé poznámky připadají směšné a dává mi to hodně najevo, než mého nejlepšího přítele, který si rád o všem podiskutuje, ale v Tibetu je poprvé. V této chvíli jsem poslední nevolník, zcela závislý a maličký. Jedině takový vnitřní postoj mi pomůže dosáhnout cíle a nezabít se cestou! Bude o to moje cesta horší? Méně zajímavá a důležitá? Nebude! Ledaže by moje pýcha byla tak velká, že by jejím pokořením ztratila pro mne cestu úplně smysl. I tak egoističtí a omezení lidé jsou.

A teď asi zpět do školy. Principy učení a učení se jsou vlastně vždycky stejné. Nedejme se mýlit! Jako studenti budeme vlastně vždy v onom podřízeném postavení následovníků, a to nejen ve škole. Pomůže nám ale, když si alespoň občas uvědomíme, o co nám vlastně jde, odkud a kam jdeme, co

od školy ve skutečnosti potřebujeme a můžeme dostat, ale také co tam získat nelze a která očekávání mohou přinést jenom zklamání.

Střední škola je vlastně velmi omezené a svým způsobem protivné zařízení, ale přesto zcela nezastupitelný a důležitý schod na cestě výš, na vysokou školu a do společnosti. Protože toto zařízení má tak složitý úkol, provést směrem výš všechny zúčastněné a předat je do dalších rukou co nejlépe připravené a vybavené, nelze od ní očekávat nemožné. Například, že bude každému střížena na míru a že cesta bude snadná, příjemná a pohodlná. Není tomu tak. Cesta je mnohdy strašlivá a nezajímavá, nebo se tak chvílemi jeví, domorodí průvodci jsou neomalení hrubijáni, které nezajímají ani vtipy, ani navrhované zkratky, často bývají ušlí a nervózní, někdy se dokonce zdá, že cestu ani úplně neznají! A jak to všechno dlouho trvá! Jeden často zapomene, kam a proč vlastně jde, a zamění vlastní cestování za samotný cíl:

Důležitý pak není vrchol, ale ty kameny tady (nesnáším pravopis a anglickou mluvnici), náš šerpa je opravdu nesnesitelný, když něco řeknu, plive po mně (profesor zavazování tkaniček se utrhne), co takhle si udělat piknik, ten je teď nejdůležitější (máma mi snad tu omluvenku podepíše), teď nikam nejdu, tady je krásně (pozdní příchod přece nic neznamena), když si zanádvám, šerpa se báječně rozčiluje (drzost už je snad jediná možnost, jak s ním mluvit), nejlepší by bylo dát se dohromady a šerpu přehlasovat, pak půjde tak, jak MY chceme (máme svá práva)...

V boji proti sobě samému často umdléváme, zvláště když se do školy chodí tak dlouho a smysl předmětu cvrnkání kuliček nám zcela uniká. Naštěstí jsou tady ti odporní učitelé, kteří ve chvílích naší slabosti bojují s námi za nás. Protože, nekopne-li nás horský vůdce včas do zadku a nedá-li nám ředitel školy včas důtku, může se stát, že cestu nedokončíme a cíl bude zmařen.

Nedá se s tím nic dělat, ale na škole nevládne mezi učiteli a žáky rovnoprávné přátelství. Ani náhodou! Studenti asi mohou mít připomínky a jiné názory, ale nesmí se divit, že možnost je prosadit je velice omezená a učitel je často zavrhně. Je to jeho "vůdcovské" právo a dokonce povinnost, nejde-li návrh kýženým směrem (což takhle, aby se malá skupinka odpojila a doběhla nás až třeba zítra...). Dobrý učitel (horský vůdce) si slíbil a tím to vlastně tajně slíbil svým studentům, že je dovede k cíli stůj co stůj, že jim bude takto sloužit i proti jejich vůli! A to je někdy opravdu velmi těžká věc.

Ztratí-li student důvěru ve školu, kterou navštěvuje a která ho vede (šerpu), měl by vědět, že ji asi ke svému obrazu nezmění, a uvažovat o studiu jinde.

Také nelze očekávat a nárokovat přátelství s učiteli - na takovou jemnou, křehkou a vzácnou věc

přece nemá nikdo nikde nárok, tak proč ve škole? Solidní a věcné jednání může v jistou chvíli vypadat jako nemístná tvrdost, očekáváme-li měkkou chápavost a shovívavost "přátelského" učitele. Neustálé handrkování se o přezouvání a omlouvání a sčítání pozdních příchodů a chování toho a toho učitele a malování po stěnách je vlastně strašně malicherné! A svědčí jen o jednom: student zapomněl, kde je a co tam vlastně dělá. Tráví spoustu času a utrácí mnoho sil na zcela nesprávném místě. Kritizování cesty, výstroje, počasí, špatné nálady...ještě nikdy

nikomu na vrchol nepomohlo. V takovou chvíli pomůže řádný kopanec od průvodce, který jsa v tu chvíli úplně proti nám, je přesto na naší straně. A neobávejme se, už brzy půjdeme docela sami. Mnohé z toho, co nám bylo zakazováno, učiníme, na rady a doporučení nedáme, pokusíme se o zkratku či riskantní výstup. Ale to už budeme mít jednu dokončenou pouť za sebou a hrozba úplné ztráty orientace bude o něco menší.

prosinec 1996
Petra Svobodová

Literární bařiny VIII.

aneb

Malý průvodce po zmizelých tvářích

*Dnešní pokračování bude opravdu o zmizelých tvářích. Vedle autora jde však tentokrát i o postavy z jeho vyprávění. Však uvidíte. Anatole Le Braz (1859-1926) byl bretonským folkloristou, profesorem filosofie a literatury. Vydal několik knih sebraných lidových písní a vyprávění. Z knihy *La Légende de la mort* (1893) vychází nyní český výbor v překladu Anděly Muzikářové. A z *Brazových Legend o smrti* je i ta následující...*

Zvrhlá matka

Služebná Yvona je milenkou svého pána. Aby se na nic nepřišlo, pět dětí, které s ním měla, zardousila a dala zakopat do nedalekého lesíka...

Po šesté byla v jiném stavu. Její těhotenství bylo obtížné. Jedné noci, když byla v posteli a nemohla usnout, náhle se s hrůzou vztyčila na svém lůžku. Dítě, které nosila, začalo v jejím lůně mluvit: "Má ubohá maminko, vím, že mě zabiješ, jako jsi zabila mých pět bratrů. Aspoň mě nenechej zemřít bez křtu jako je. Jestli to uděláš, budeš navěky zatracena."

A od té chvíle až do slehnutí slyšela Yvona Coskerová každou noc hlas dítěte, jak opakuje tatáž slova.

Když porodila, v tajnosti jako vždy, bylo její první starostí, aby sama pokřtila to drahé stvoření. Potom, místo aby je zaškrtila, jak to udělala s těmi ostatními, chtěla je nakojit. Ale dítě odmítalo vzít prs. "Běda, moje mléko je prokleté," pomyslela si. A dala se do hořkého vzlykání.

V tom okamžiku přišel pán. "Jakže!" zvolal celý rudý zlostí, "vy jste ještě nezardousila to nedochůdce?" Vytrhl dítě matce z rukou, zakroutil mu krkem a odnesl je do lesíka, kde je zahrabal u paty šestého stromu.

V Yvoně se konečně hnulo svědomí. Vyznala se pánově manželce. Ta jí odpustila a poslala ji k panu faráři. Ten jí přikázal obejít 14 zpovědnic. U té poslední ji mladý farář vyzval, aby šla před půlnocí na to hrůzné místo v lesíku, ničeho se

nebála a vyčkala na svého pomocníka. Kdo jím však bude, už neřekl...

Došla tam, když se snášela noc. Padla na tvář do vlhké trávy pod velké stromy. Její duše byla plná děsu, když pomyslela na to, že je tu zahrabáno těch šest ubohých stvoření, a při vzpomínce na její zločiny začaly jí téci hojné slzy.

Mezitím na hradní kapli odbila dvanácti údery půlnoc. Yvona zvedla hlavu. Nad sebou ve větvích uslyšela lehký šum. Ptala se sama sebe, co by to mohlo být. Vtom uviděla houf veverek, jak se spouštějí podél kmenů. A všechny se na ni vrhly, převrátily ji na záda a začaly jí svými zuby a drápkami rozryvat ňadra a klín a přitom křičely: "Ach, konečně ji máme, tu zlou matku, tu zlou matku!"

Tu pochopila, že ty veverky jsou děti, které tak krutě zabila. Zašeptala: "Ať se stane boží vůle!" A nechala si rozdírat tělo bez jediného pohybu, bez jediného zanařkání.

Když si po chvíli konečně uvědomila, že veverek je jen pět, zeptala se: "Mělo by vás být šest, mé drahé děti. Kdepak zůstalo to šesté?" Veverky neodpověděly, ale trhaly ji tím zuřivěji. Zatínala ruce do trávy a trsů kručinky, tak krutá to byla bolest. Nakonec se veverky stálým rozryváním jejího těla dostaly až k jejímu srdci. Jedna z nich se do něho zakousla s takovou zběsilostí, že vysoko vytryskla krev a padala nazpět jako červený déšť.

Yvona bylo blízko mdlobám, když tu uviděla přicházet dítě obklopené velikou září...

"Odvahu! Odvahu, drahá maminko! Já jsem to dítě, které jsi svými vlastníma rukama pokřtila. Díky tomu křtu jsem mohlo jít do ráje. Přimlouvalo jsem se za tebe u Boha. Přislíbil mi, že budeš spasena. Předtím je však třeba, aby mých pět bratříčků, kteří zemřeli bez křtu, dalo z tvého srdce vytrysknout toliko kapkám krve, kolik krůpějí vody by bylo třeba k jejich pokřtění. Proto tě dostali do takového stavu. Za žádnou cenu nepovoluj, drahá maminko! Tvá muka se blíží ke svému konci."

Tato slova se rozlila jako balzám na palčivou bolest Yvoninu. Upírala oči na to útěšné zjevení, dokud její krev nepřestala téci. Brzy uviděla v nadpřirozeném světle, kterého postupně přibývalo, podobu druhého dítěte, pak třetího. Konečně jich mohla napočítat šest a v té chvíli zemřela.

Když nazítří přišli lidé z hradu do lesíka, našli tam roztrhanou Yvonu Coskerovou.

Zámecká paní nařídila, aby ji pohřbili do posvěcené země. Zádušní mši sloužil onen mladý kněz, který Yvonu zpovídal...

Předem upozornil zámeckou paní: "Dobře si všimněte, co se stane při obětování." A hle, co uviděla: bílá holubice s křídly pokropenými krví vznášela se nad obětujícím knězem. Paní z Kerhamu už nepochybovala o tom, že Yvona Coskerová je zachráněna.

(Vybral a zkrátil J.K. Vydává nakladatelství Zvláštní vydání v Brně.)

Jakub Krč

Zadání kompozice kvartě (listopad)

Téma: *diskuse*

Útvar: 1. *povídka*

2. *úvaha*

3. *jednoaktovka*

Diskuse o zimě

Martin Bedřich

*Osoby: Ježek, Jezevec, Sysel, Tchoř,
Lasička, Medvěd, Veverka, Srnec, Sbor.*

(Lesní mýtina. Přicházejí zvířata.)

Ježek: "Vítám vás tady na této, ehm, mýtince, že, abychom se, ehm, domluvili, že ..."

Jezevec: "K věci, dědo!"

Sbor: "Hi hi hi."

Ježek: "Ehm, jak jistě víte, ehm, Zima je zlá a ..."

Jezevec: "K věci!"

Ježek: "Tak jsem, ehm, myslel, že bychom se měli, ehm, domluvit, jak Zimu, ehm, zahnat."

Sbor: "Anó, anó!"

Sysel: "Vážení přátelé, jak jistě víte, jsem starý a zkušený. Zažil jsem Zimu mnohokrát a ..."

(Probudí se Tchoř.)

Tchoř: "Có?"

Jezevec: "Klidně spi dál, smraďochu!"

Sbor: "Hi hi hi."

(Tchoř usne.)

Sysel: "... mnohokrát, a tak vím, že Zimu zahnat nelze!"

Sbor: "Fuj, fuj. Zaženeme Zimu, zaženeme Zimu. Ať žije Ježek, ať žije Ježek."

Ježek: "Ano, ehm, děkuji vám, ehm, že ..."

Lasička: "My-my-myslím, že-že bu-bude lep-lepší ne-nemluv-vit, a-a-ale je-je-jednat."

Sbor: "Ano, ano, ať žije Lasička."

Lasička: "Na-na-navrhují, a-abychom s-se vy-vydali n-na o-o-okraj l-lesa. A-až Zima p-p-přijde, z-z-začnem k-křičet a bou-bou-bouchat a Z-zima s-se l-lekne a j-já j-ji za-za-zakousnu!"

Sbor: "Ano, ano!"

Medvěd: "Tak vy chcete říct, že se Zima lekne nějakého vašeho bouchání?"

Lasička: "A-a-ano."

Medvěd: "Pche. Já bych šel k té velké jeskyni u studánky. Tam je taková zima, že tam bude Zima určitě bydlet. Já bych ten vchod zavalil a ona by nemohla ven."

Sbor: "Ano, ano!"

Sysel: "Já, jak víte, jsem starý a moudrý. Proto vím, že Zima v jeskyni nebydlí. Nemůžete ji proto zavalit."

(Probudí se Tchoř.)

Tchoř: "Có?"

Jezevec: "Klidně spi dál, smraďochu."

Sbor: "Hi hi hi."

(Tchoř usne.)

Veverka: "Pche. Kde jste vzal, že Zima bydlí v jeskyni? To je hloupost. Zima nikde nebydlí. Já bych Zimu vylákala na nejvyšší větev stromu, ta by pod ní praskla a ona by se zabila!!!"

Sbor: "Ano, ano!"

Medvěd: "A na co bys ji asi chtěla nalákat?"

Veverka (urazeně): "No na ořechy, né!"

Sysel: "Já, jak víte, jsem už zažil Zimu mnohokrát. Proto vím, že Zima ořechy nejí".

Srnec: "To já bych teda tu Zimu skopal do kuličky, teda, a pak bych, teda, tu Zimu rozdupal a ..."

(Náhle začne foukat vítr a začnou padat vločky sněhu.)

Sbor: "Zima je tu, Zima je tu! Celou dobu jsme tu diskutovali a neudělali jsme si zásoby, všichni zmrznem, všichni zmrznem."

(Všichni zmrznou a zakryje je čerstvý sníh.)

"Jsem klaun neexistujícího boha"

Rozhovor s Jiřím X. Doležalem /REFLEX/ 13. 11. 1996

Lidé vás znají především jako autora kontroverzních článků o drogové problematice v týdeníku REFLEX. Vaše články jsou dost osobního rázu, neskrýváte osobní zkušenosti - jaké jsou odezvy?

Dopisy otištěné v časopise jsou v převážné většině negativní, nepotřebuju si tam nechat kouřit péro. Ale jinak je více než 70% dopisů pozitivních, 20% věcných a zbytek - polemickejších až absolutně iracionálně nenávisťnejších. První dva roky jsem zvláště povedený anonymy sbíral, teď už na to kašlu.

O čem jsou ty negativní dopisy?

O tom, jak je většina lidí blbejch. V naprostý většině případů jde o to, že napíšu: "dvě plus dvě rovná se čtyři" a do tejdne mám stůl plnej dopisů, že co sem to za vola, když píšu, že dvě plus dvě se rovná šest...

Mohl byste tedy uvést na pravou míru, jaksi sesumírovat, váš názor na drogy?

Trávu kouřím už přes patnáct let, nikdy jsem ale nenapsal, že je dobrá nebo tak něco. Podívejte se, v týchle republice je minimálně 97% populace rekračními konsumenty psychotropních látek. Pokud někdo díky mému článku přestane pít pivo a kouřit cigára a místo toho bude hulit trávu, budu spokojenej. Je to droga méně toxická, méně riziková a problémy, které se mohou vyskytnout, jsou méně tragické než u alkoholu.

Není ale trochu nebezpečné vyvolávat v lidech pocit, že kouřit trávu není zas takovej zločin? Nezačnou malé děti hned po cigaretách na školních záchodcích zkoušet trávu?

Samozřejmě že je úplně nejlepší drogy vůbec nebrat, ale v dnešní

postindustriální době, kdy mají lidé takové problémy, že si je bez drog netroufnou řešit...

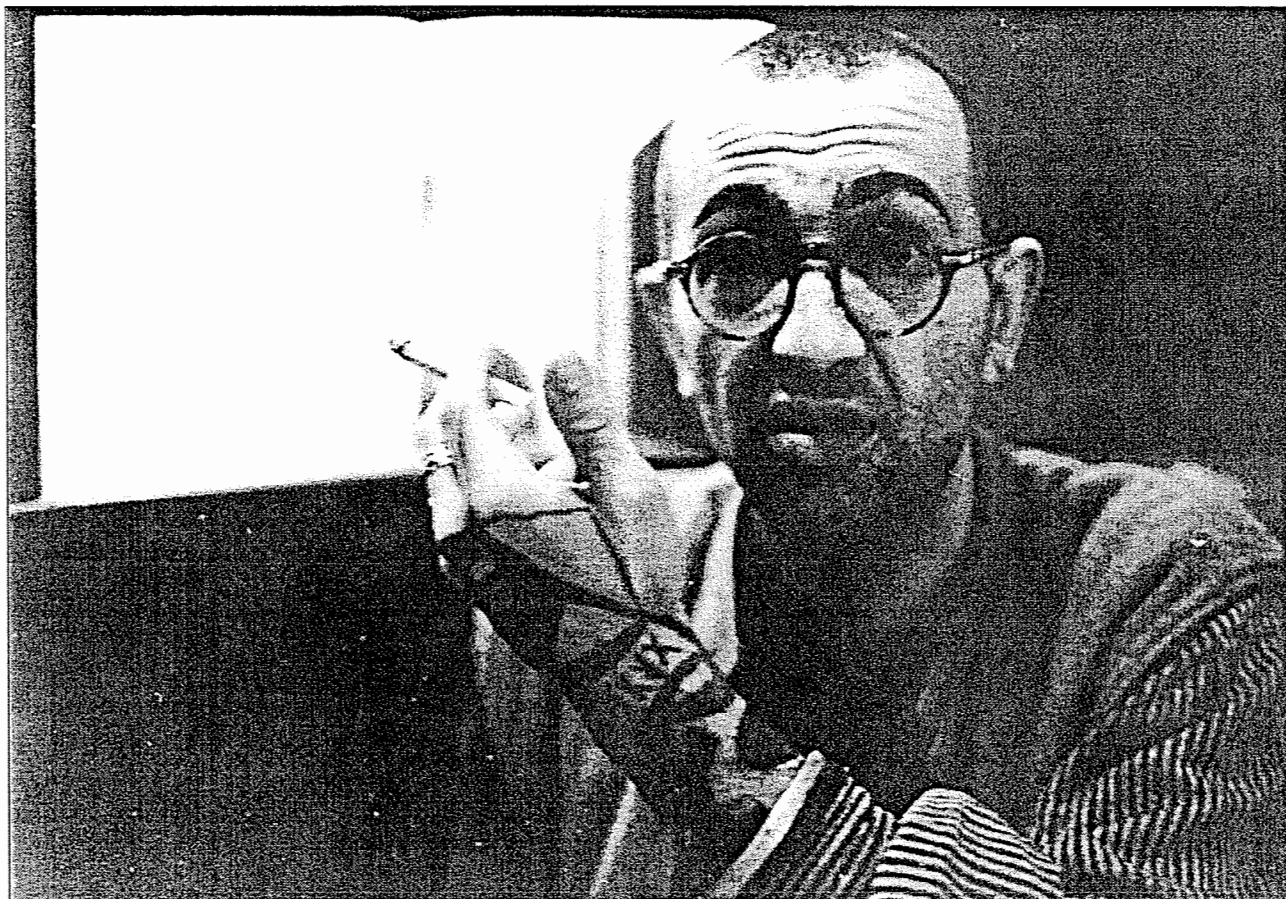
S těma dětma je to složitý. Alkohol si také mohou koupit, nebo nějak sehnat, přestože je to nelegální, a každěj se jednou opije... Kdo tu trávu vyzkoušet chce, vyzkouší ji.

Dobře, kdyby se vám ale narodil syn...

Mě se syn nenarodí, ani kdybych se posral. Hé, to byl fór, já nejsem impotentní, a to hulim dlouho!

Dobře, kdybyste ale syna měl, seznámil byste ho s tím?

Nevim. Asi ano, určitě radši já, než nějakej Arab z Můstku. Taky proto, že tomu víc rozumím. Kdybych měl ale dítě, asi bych přestal.

S čím?

S trávou. Já teď vlastně užívám jen věci, kde je THC, to je takové moje hobby, a občas, když mě bolejí zuby, na který jsem citlivější, tak opium, ale jen výjimečně. Ještě teda kouřím tabák, to mi vadí dost, ale alkohol nepiju vůbec.

A s jakýma drogama máte tedy osobní zkušenost?
Kromě cracku a velkejch dávek LSD se vším.

Tedy i s "tvrdými"?

Nedělím drogy na tvrdé a měkké, ale na drogy s pro mě přijatelně vysokým rizikem a na drogy s pro mě nepřijatelným rizikem.

Nemyslíte si, že nebezpečnost trávy je také v tom, že může fungovat jako droga "přestupní"?

Jako že bych na pervitin přešel z trávy? To je blbost, v tom není příčinná souvislost. To byste pak mohl tvrdit, že na trávu jsem přešel z mlíka a na mlíko ze sunaru...

Jak byste teda drogovou problematiku řešil?

Holandským modelem. Zcela určitě. Smutný je, že současný právní stav dává ilegální drogy do jedné kategorie, a ty charakteristiky jsou sociální, to není charakteristika té drogy. Potom každé, kdo tu trávu kouří, se tak trochu považuje za člověka, kterej už ty meze zákona překročil.

Takže třeba Amsterdam jako centrum drog a fetišů...

Pozor, to že se tam ti lidé sjíždějí, není chyba toho systému, ale toho, že to existuje jenom v jednom státě. Kdyby se tu holandskej model zavedl, tak se nic nezhorší, spíš naopak. Kdo tu chce hulit, dávno hulí. Bude se dnes na vás v hospodě někdo divně koukat, když si tam ubalíte jointa? Prostě ve chvíli, kdy by to přestalo bejt ilegální, by ti, co hulej, hulili legálně a ti, co nehulej, by nehulili. Prohibice tady není a nenapadne vás koupit si flašku vodky a večer se doma vylejt...

Nakonec ještě zpátky k novinářině - nemáte v REFLEXu problémy s cenzurou?

Ne, absolutně žádný, naštěstí. Občas mi někdo poradí, co vynechat, protože by to lidi mohli jinak pochopit, ale to je v pohodě.

Jak si vybíráte témata vašich článků a reportáží?

Píšu o tom, co mě baví. O drogách, protože je beru, o klubech, protože tam chodím, o zvířatech, protože mám pitbula Kačenku a hady...

Jaké plány máte do budoucna?

Hodně teď fotím a střihám film z Indie. O drogách už tolik nepíšu, jsem na to už starej.

Považujete se tedy za novináře nebo...

Já jsem mnich Tathágy a zároveň Klaun neexistujícího boha.

Děkuji za rozhovor.

Ptal se Tomáš II. Třeštík

Stopa mého Anděla

Milí studenti tercie, pokuste se převést danou ukázkou do jiného žánru, jde nám o myšlenku, či sdělený pocit, proto se neobávejte a nechte se klidně unést náladou... P.S.

**Než vypilo ji bláto, vzlykla ke mně
sněhová vločka bez úst, bez těla,
že pro hvězdy je stále temná země.
Ta vločka, stopa mého anděla.**

(F. Hrubín)

Smutná vločka spadla do bláta, naděje zhasla. Svět se nezměnil, plyne dál. Stále stejný svět, jen já jsem jiný.

O. Vodsloň

*Vločka: Padám v bláto, v zapomnění, už nikdo
neuslyší o vločce bez úst, bez těla...*

Hvězdy: Temná je stále země!

C. Hirsh

*A ta vločka dopadla na zem, ale než roztála v blátě
polní cesty, jako by ke mně mluvila, jako by přiletěla
z nebe. Zpráva od mého anděla.*

V. Helebrant

Člověk: Hle, padá vločka!

Vločka: Ach!

Člověk: Co je ti? No tak, řekni něco!

Vločka: Pro hvězdy...

Člověk: A dál? (shýbá se) Jsi jak anděl, mluv!

Vločka: ... je země temná. (zmizí)

Člověk: Kde jsi, vločko? Vločko!

M. Fialová

*Šel jsem se tehdy projít a viděl jsem čtyři kluky,
docela dobře se bavili. Tři potom odešli a zbyl jen
jeden. A v ulici mezi lidmi byl tak nevýrazný, tak
sám. Kolem chodili všichni a on se cítil tak osamělý
a v davu se úplně ztratil. Tichý, sám, bez přátel...*

J. Balcar

*Vločka: Prosím, nenech mne rozpustit v tomto
hnusném, zapáchajícím blátě. Nechci umřít!*

*Já: Já tě neslyším, nevidím, kde jsi, jsi moc
malá!*

Vločka: Umírám, bláto mne pohlcuje...

Já: Vločko, stopo mého anděla!

M. Skálová

Studentská rado, proboha...!

Petr Kolínský + Přemysl Matějček

Mám tě rád

Neskrývám nijak svoji podporu Studentské radě. Několikrát jsem stál u jejího zrodu, vždy jsem měl pocit, že dělám něco pro blaho své i svých spolužáků, že tím zkrátka někomu prospívám. Bylo to většinou v dobách, kdy jsem měl dojem, že je potřeba něco měnit a vylepšovat, a že i já jsem schopen pro to něco udělat. Jelikož jsem si jako jednotlivec tolik nevěřil, snažil jsem se své kroky zaštitit nějakou legální cestou.

Dnes jsem v oktávě, problémů, které bych potřeboval ve škole řešit, zas až tolik nemám a věřím si poměrně dost. A tak jsem do nové Studentské rady nekandidoval a troufám si tvrdit, že z podobných důvodů to neučinil ani nikdo z mých spolužáků z oktávy.

Já jsem (stále) členem současné Studentské rady. Pomáhal jsem ji zakládat a udělal bych to znovu, maje důvěru ve smysl její existence. Věřím, že Studentská rada by měla existovat jako jakýsi účelný reprezentativní vzorek studentů - a pouze jako tento vzorek má Rada smysl. Pak se může i podílet na chodu školy, třeba jen radou.

Bohužel se ale naskytá pocit, že došlo opět k tomu, k čemu došlo již několikrát dříve. Studentská rada se vždy ustanovila proto, aby řešila nějaký problém a když ho vyřešila, začala problémy "vyrábět" jen proto, aby měla co řešit. Současná Rada se od předchozích liší možná tím, že nevznikla kvůli žádnému konkrétnímu problému, což

reálně znamená, že si je bude muset "vyrábět" od začátku.

Navenek se zatím Rada neprojevovala. Až jednou ke studentům dorazila Anketa. A ta donutila k zamyšlení... Na nějaké závěry je ještě brzy, a proto je zde nehodlám konstruovat. Jisté však je, že se bojím a Anketa můj strach ještě zvyšuje. Studentská rada v mých očích velmi klesá a důvěra v to, že lidé, kterými je tvořena, vědí, co dělat chtějí a co dělají, je velmi zeslabena.

Jako člena Rady by mě to mělo mrzet. Vím, že mě neomlouvá to, že jsem byl při tvorbě Ankety nemocen, ale nyní cítím potřebu se proti ní otevřeně postavit. Vznik Ankety byl úspěšný, to je asi to nejvíce charakteristické - nejenže ji tvořila m e n š i n a Rady, ale otázky nebyly konzultovány ani se studenty s těmi, jichž se týkají - s profesory; ačkoliv z jejich strany tu iniciativa byla. A tak mě napadá: nestalo se to, co je "druhé straně" vytýkáno - nebyla náhodou podceněna komunikace?

Podívejme se tedy na Anketu konkrétně, i když to bude často formou otázek.

Anketa

Když uchopím do ruky jakýkoli papír, který je popsán nějakými písmenky, ještě dříve, než se jimi začnu zabývat detailně, zajímá mě, kdo mi to píše. To jsem se z Ankety nedozvěděl, i když je to takzvaně "jasný". Někdo mi hned po úvodním odstavci děkuje, ale já, i když vím, že Anketa je dílo Rady, nevím, kdo za tím stojí. To, že to není

Anketa pro studenty 1996

Milí studenti,

Připravili jsme pro vás anketu, protože bychom rádi znali vaše názory. Pokud budeme přesně vědět, co chcete a nechcete, budeme se moci lépe podílet na fungování školy. Budeme totiž mít jasně podklady. Proto vás prosíme, abyste odpovídali zcela vážně. Pokud nebudete vědět co odpovídat, neodpovídejte raději vůbec. Bude to lepší, než kdybyste se radili se spolužáky, popř. s rodiči. Odpovídejte pravdivě a upřímně. Žádné nepříjemné důsledky to pro vás mít nebude. Uvedení třídy nám poslouží k porovnání vývoje. Zaručujeme vám, že vaše odpovědi se v žádném případě nedostanou do rukou nepovoláných.

Děkujeme

V roce 1996/97 chodím do třídy.....

1. Jak hodnotíš:

1(nehorší) - 10 (nejlepší), průměr 7 je ještě plně dostačující

	schopnost naučit	lidský faktor	znalost vykládané látky	příprava na hodinu	Jméno profesora (napsal)
francouzština					
spanělština					
němčina					
angličtina					
latina					
čeština					
chemie					
fyzika					
matematika					
biologie					
dějepis					
zeměpis					
tělocvik					
hudebka					
výtvarka					
.....					
.....					
.....					

2. Vyhovuje ti současný kombinovaný systém hodnocení?

ano ne nevím

3. Jsem spokojen/a s tím, že si musím k učení sám/sama vyhledávat informace?

ano ne nevím

dílo celé Rady, jsem zjistil několika dotazy směřovanými k jednomu jejímu členovi (viz. výše)...

Závažně mi však už ale přijde, že ten někdo po mně chce informace, díky nimž se bude moci "lépe podílet na fungování školy". Tvrdí mi, že svým vyplněním mu poskytnu "jasné podklady". Kdo však jsou ti "nepovolání", jimž se mé odpovědi "v žádném případě nedostanou do rukou"? Zde to už začíná dosti smrdět, skoro jakoby Rada viděla v někom nepřítele, před nímž by své výzkumy chtěla tajit. Jak pak ale bude moci lépe řídit školu? To

začíná být cítit skoro z každé aktivity současné Rady - konfrontační tón, ze kterého je patrné všechno možné jenom ne vůle ke konstruktivnímu dialogu. Neměla ale Studentská rada vzniknout právě proto?

První ránu do nosu dostávám při první otázce. Jak mohu já a nějaký tercián hodnotit, jak ten či onen profesor zná probíranou látku, když já sám z ní většinou znám jen nepatrný zlomek (o terciánovi nemluvě)? Všímáme si, co se vlastně pokoušíme posuzovat? "Znalost látky" - proboha, který z odborníků v oboru

pedagogiky by to uměl objektivně ocenit?!

Co pak lze napsat, jak se který profesor připravuje na hodinu? Tělocvikář nám hodí míč a přípravu má odbytou, naproti tomu matikář i přemýšlí, jak by nechápajícím studentům vysvětlil integrály. Má dostat tělocvikář nulu a matikář desítku? Oba se připravují dostatečně, takže napíšu oběma desítku? Když ale vím, že matikář se musí připravovat více a déle, napíšu mu nulu, když se jednou nepřipraví tolik, aby mě hodina bavila? Jak budu hodnotit "schopnost naučit" u profesora, jehož předmět mě naprosto nebaví a kašlu na něj a profesora, kterého miluji právě kvůli oblíbené jím vykládané látce?

Co to je "lidský faktor"? Intuitivně lze pochopit, že tím asi někdo myslel, jak moc se s profesory kamarádím, ledaže by to znamenalo, jak vlídně se

ke mně chovají, ledaže by to znamenalo, jak moc si nechají líbit, když já se chovám nevlídně, ledaže by to znamenalo, kolik toho po mě chtějí, ledaže by to znamenalo, jestli mě o hodinách budí anebo mě lidsky nechají spát. Slovní spojení znamená sice něco docela jiného, ale to mi na profesory nějak našroubovat nejde. Možná mi uniklo, jak to ten někdo "jako myslel", když to psal.

Co z toho Rada vyvodí? Vyhodí tělocvikáře za školy proto, že se nepřipravuje na hodiny, nebo matikáře za to, že vůbec nechápe soustavu rovnic? Bude mávat sto padesátí vyplněnými Anketami, kde češtinář obdržel "špatný lidský faktor". Znamená to, že se přestane vyučovat čeština?

Zaráží mě jednak naprostá blábolivost a nejednoznačnost výkladu Ankety a tudíž naprostá nesměrodatnost jejich

11. Vadl ti systém trestných bodů za

pozdní příchody	☐ ano	☐ ne
vyhození z hodiny	☐ ano	☐ ne
neomluvené hodiny	☐ ano	☐ ne

Považuješ hranici postlůh (úřední a ředitelská důlka) za:

nízkou
 přiměřenou
 vysokou

12. Uveď procentuální počet tebe vyučujících profesorů, jejichž postoj ke studentům bys označila jako:

a) s respektem a náročný%
b) s respektem a nenáročný%
c) neutrální náročný%
d) neutrální nenáročný%
e) nerovnoprávný a náročný%
f) nerovnoprávný a nenáročný%
g) nevím%

13. Když potřebuji ve škole něco zařadit, jednání s profesory je většinou:

A) a) příjemné a bez průtahů
b) příjemné, ale pomalé
c) jak kdy
d) nepříjemné ale bez průtahů
e) nepříjemné a pomalé
f) novím

B) a) většinou úspěšné
b) jak kdy
c) většinou neúspěšné
d) novím

14. Myslíš si, že projevíš-li otevřenou kritiku profesorů či vedení školy, může to pro tebe mít neblahé důsledky, např. na tvoje hodnocení?

4. Chci, aby byly texty ke studiu co nejvíce pohromadě, např. v učebnici.

a) matematika	ano	ne	nevím
b) přírodní vědy	ano	ne	nevím
c) jazyky	ano	ne	nevím
d) společenské vědy	ano	ne	nevím

5. Ve kterých předmětech jsou výklady (jmenovitě vypsát)

Spíše jasné

Spíše zmatené

6. Když máš nějaký problém ohledně školy či výuky, komu se svěříš (jestli vůbec)?

7. Když máš nějaký osobní problém, napadne tě svěřit se některému z profesorů?

ne
 ano. Komu?

8. Z forem zkoušení ti vyhovuje:

	matematika	přir. vědy	jazyky	společenské vědy
psané testy	☐	☐	☐	☐
ústní zkoušení	☐	☐	☐	☐
domácí příprava (referáty, seminární práce a pod.)	☐	☐	☐	☐

9. Chtěl/a by ses ve vyučování více setkávat se studenty z jiných ročníků (Společné projekty, vzájemné učení...)?

ano ne je mi to jedno

10. Zdá se ti atmosféra ve škole, ve srovnání s tím, kdy jsi nastoupil/a:

a) lepší
b) stejná
c) horší
d) nevím

výsledků, a dále se obávám toho, jak Rada s takto zavádějícími informacemi naloží. Já se skutečně bojím, že má výpověď poslouží k tomu, aby s ní někdo argumentoval ve věci, o které jsem vůbec nevyprávěl.

Tohle je věc, nad kterou by se měli autoři Ankety zamyslet. Vzpomene si někdo na její původní účel? Vždyť mělo jít pouze o něco jako "statistickou podporu" při budoucích jednáních s vedením školy, s jejím ředitelem - abychom se neoháněli pouze vlastním názorem. Upřímně řečeno, nejvíc jsem byl zděšen, když jsem se dozvěděl o úmyslu výsledky Ankety zveřejňovat.

Nad otázkou číslo pět nezbývá než pokývat hlavou a připustit, že výklady některých profesorů v některých předmětech jsou skutečně někdy více či méně zmatené a nejasné a to v závislosti na mnoha faktorech (Hle! Faktor,

i když ne lidský!). Spíše jasné se mi zdají výklady předmětů, které mi jsou spíše jasné, spíše zmatené mi připadají výklady předmětů, ve kterých mám spíše zmatek. Takováto informace jistě může sloužit k průzkumu osobnosti jednotlivých studentů, ale jak podle ní někdo bude "lépe řídit školu"?

Otázka šestá mě přivádí k zoufalství. Jestli se Rada předem domnívá, že se nikomu nesvěřuji, tak proč se mě na to ptá? Jestli se skutečně chce zeptat, proč zahrne do jedné otázky body, které by bylo potřeba rozebrat v samostatných otázkách? Skutečně jde napřed o to, jestli nějaký problém mám, potom o to, jestli ho dokážu vyřešit sám, nebo jestli se s ním někomu svěřím, dále o to, čeho se tento problém týká a v neposlední řadě jde o to, jestli kterákoli odpověď na kteroukoli otázku znamená, že je to dobře nebo špatně. Já mohu být spokojen a odpovědět naprosto upřímně, a přesto se

může stát, že si to Rada vysvětlí úplně jinak, ledaže bych si to jinak vysvětlil já, když jsem odpovídal...

Následující otázka je na tom podobně, jelikož vůbec neřeší případ, že mě napadne někomu se světit, a neudělám to. Představme si, že mám hromadu osobních problémů a dokážu je řešit mimo školu. Napišu tedy, že mě ani nenapadne se profesorům svěřovat. Opět se ptám, co z toho Rada vysoudí? Co když to takto vyplní všichni a Rada pak bude tvrdit, že profesori jsou banda robotů, kterým se nikdo nechce s ničím světit, případně to celé vylepší o to, proč to tak je, aniž by se na to ptala?

A to je další problém Ankety - nejenže jsou některé otázky formulovány nesrozumitelně, jsou i takové, jež jsou kladeny sugestivně. Odpovíme si sami, jaký mají potom smysl - když student odpoví jinak, než je mu podsouváno (například u zmíněných otázek, týkajících se svěřování se s osobními problémy), má mít pocit viny, nesolidarity? Je to nejvíce poznat u otázky na atmosféru školy, kterou více rozebírá Petr:

Nejvíce mě roztesknila právě otázka č.10. Opět skýtá již zmíněná úskalí. Po delším uvažování, co bych jako zaškrtl, jsem usoudil, že nemohu zaškrtnout nic. Můj osobní názor je ten, že atmosféra školy se zhoršila, a jsem tomu rád, jelikož kdyby byla taková skvělá, jako byla, když jsem sem nastoupil, vůbec nic bych dneska neuměl. Raději ani nemyslím na to, co asi vyplní letošní primáni, kteří znají PORG už skoro tři měsíce a co asi vyplní septima s oktávou, jež jsou jediní, kdo skutečně byli u založení PORGu. Když tedy zaškrtnu, že atmosféra se zhoršila, nutně se musím obávat, že si to Rada vysvětlí úplně jinak a možná to bude prezentovat tak, že jsem s touto atmosférou nespokojený, aniž by se mě ptala, proč jsem zaškrtl to, co jsem zaškrtl.

Podobně se potýkám i s otázkou dvanáctou. Není vůbec jasné, co pojmy, k nimž přiřazují procenta, znamenají. Nevím ani, jestli součet má činit sto procent, nebo jestli se některé kategorie mohou překrývat, protože někoho označím jako náročného s respektem a ještě nerovnoprávného. Obávám se také, že ačkoli se domnívám, že je

dobré udržovat ve vztahu profesora a studenta jakousi nerovnoprávnost (známkuje on mě, ne já jeho a pod.), může se stát, že Rada vystoupí s tím, že profesori své svěřence týrají, protože se k nim chovají nerovnoprávně.

Věc, kterou si valná část Rady (a tady musím podotknout - hlavně Honza Kalous, jak je vidět z jeho článku O smyslu SR) zřejmě neuvědomila: studenti a profesori n i k d y nemohou mít rovnoprávný vztah, tedy alespoň ne ve věcech učení, hodnocení apod., zkrátka ve věcech, ve kterých jedna ze stran nese zodpovědnost (za jejíž nesení je ovšem finančně ohodnocena). U "tabulky", v níž se profesori hodnotí, se dokonce naskýtá otázka, zda zde nemá jít o jakousi pomstu - oni nás klasifikují, tak jim to teď pěkně vrátíme...!

Otázky patnáctou až osmnáctou nekomentuji, i když si o nich samozřejmě také něco myslím. Ale abych pořád jen nehaněl. U některých otázek je i docela jasné, na co se Rada ptá, jen je mrzuté, že to je tak zakukleně formulované a nelze na to odpovědět. Co to je "hranice postihu"? Kdy je nízká a kdy vysoká?

V Anketě ale najdeme i otázky, které se dosti blíží tomu, jak může seriózní výzkum vypadat. Patří mezi ně otázka druhá, která zjišťuje názor na systém hodnocení. Avšak i ta by měla být doplněna podotázkou zjišťující, jaké hodnocení se mi vlastně líbí. I zde totiž může Rada snadno argumentovat zápornými odpověďmi, aniž by věděla, proč jsou záporné, a případnou nespokojenost studentů ještě zhoršit. Zahmul bych sem i otázku třetí, která zjišťuje vztah studentů ke způsobu výuky (mimochodem, pokud na ní někdo odpoví záporně, neměl na PORG vůbec chodit, jelikož zrovna toto je v kdejakých brožurkách dosti zmiňováno). Podobně je na tom i otázka čtvrtá a osmá.

Ano, je pravda, že některé otázky jsou formulovány jasně a jsou smysluplné. Tímto směrem se měla ubírat celá Anketa. Rozumějte dobře: nemohla být dokonalá. Ale mělo být učiněno všechno, aby se dokonalosti přiblížila. To se, bohužel, nestalo. Nostra culpa.

Strach

Anketa jako prostředek k získání poznatků o něčem není nic špatného. Je ale potřeba předem vědět, co chci zjišťovat a ne, co chci zjistit. V prvním případě ji musím pořádně promyslet, ve druhém ji nemusím dělat, protože jakékoli výsledky dokážu vždy zpracovat tak, aby říkaly to, co jsem už předem věděl nebo vědět chtěl.

Milá Studentská Rado, snaž se, vylepšuj, diskutuj a jednej, ale tak, aby nevznikaly podobné paskvily. Nacházej problémy, ale nevymýšlej je, zjišťuj názory, ale přesné. A rozmysli si, jestli skutečně chceš zastupovat zájem všech studentů, nebo jsi-li jenom spolkem nadšenců, kteří vědí, jak vše udělat nejlépe.

Pokud mohu nadněst ještě jeden konkrétní dotaz, zeptal bych se znovu, kdo jsou ti nepovolání, kterým se výsledky Ankety nesmějí dostat do rukou. Pokud někdo takový má něco společného s PORGem, bojím se ho snad ještě víc, než vaší Ankety.

Jsem stále přesvědčen, že Studentská rada má smysl. Neměla by se ale ubírat tím směrem, jakým se ubírat začala. Uvědomme si, čím chceme být. Nejde přece o rozněcování konfliktu, nechceme konfrontaci, chceme dialog. Stavění se do role nechťených revolucionářů nám nepomůže - ono totiž není pravda, že vznik Rady byl profesory přijat jednoznačně záporně. Skutečnost je taková, že byly nejvíce slyšet ojedinělé projevy nesouhlasu - bouchnutí dveřmi jednoho profesora, ironické poznámky o "Matouškově bratrstvu" ze strany druhého. Všeobecně se zatím čekalo, zda se Rada ustaví a zda bude opravdu fungovat - což je, ať chceme nebo ne, rozumný přístup.

Je mi jasné, že mohu být nařčen ze zakládání opozice uvnitř Studentské rady a možná bych z ní měl odejít. Pokud mne o to požádají ti, kterými jsem byl zvolen, učiním to. Jak jsem již ale mnohokrát řekl, ve Studentskou radu věřím.

Nakonec dovolte na dokreslení situace kolem Ankety toto: krátce poté, co byla Anketa rozdána, ke mně přistoupil jeden student s tichou otázkou: "Tak jsem viděl tu anketu. Prosím tě, koho chcete vyhodit?" □

15. Čeho si na PORGu nejvíc cením (max. 3 věci)?

16. Co bys chtěl/a na PORGu urychleně zavést?

17. Co bys chtěl/a na PORGu urychleně zrušit?

18. Vzkazy a doplnění:

Clony

aneb jak filtrujeme realitu

Nedávno jsem šel se svou přítelkyní po přelidněném náměstí Ivana Petroviče Pavlova. Najednou mě zatahala za rukáv a špitla: "Týjo, viděl's támhletoho kluka?" "Ne, kterýho? Ale viděla's támhleto holku?" Samozřejmě že ji ani nezahlédla. Je jen přirozené, že si člověk v davu lidí podvědomě vybírá spíše atraktivní osoby opačného pohlaví.

Nedávno jsem byl s jistým velmi vzdělaným novoplatonikem v Chrámu sv. Víta. Kde já jsem viděl pouze Chrám sv. Víta, on viděl mnohem více. Klenba, sloupy, fresky, sochy a oltáře ho odkazovaly na dokonalý svět idejí a navíc odhaloval laikům netušené souvislosti ve struktuře katedrály. Je jen přirozené, že odborník vidí ve svém oboru mnohem dál než "normální" člověk.

Nakonec jsem četl knihu, kde dva na kopci obklíčení partyzáni zahlédnou v dálce letadlo. První říká: "Hurá, naše stíhačky! Ofenzíva začala, to se z toho ještě dostaneme." Druhý odvětí: "To rozhodně není naše letadlo. Naopak nás letí dodělat, aby nás dostali ještě do tmy." Je přirozené, že odjakživa existovali lidé, kteří to "viděli bledě" nebo dokonce "černě", a lidé, kteří se na svět dívali "růžovými brýlemi".

Co mají tyto tři banální příklady společného? Když jsou různí lidé postaveni do stejné situace, nevidí každý to samé. Jako kdyby měl každý před očima jakousi neviditelnou clonu, která předem filtruje (nebo naopak předem rozšiřuje) jeho objektivní zrakové vjemy. U někoho je tato clona třeba růžová a soustřeďuje pozornost na atraktivní dívky, u jiného je tomu naopak. Většinou jsou clony složeny ze spousty částí, které se navíc

neustále pomalu mění. Občas se sice najde skupina jedinců, kteří vidí jistou věc úplně stejně, ale obecně má každý člověk svou vlastní clonu, přes kterou se dívá na svět. Tato clona je daná částečně geneticky, výchovou a zkušenostmi. Kdybychom měli tuto clonu někde fyzicky lokalizovat, asi by byla někde v těch částech mozku, které většinou vědomě nepoužíváme.

Z výše uvedeného vyplývá, že se lidé dohadují jen velmi obtížně, což také pozorujeme. Jak by ne, když stejnou věc vidí z úplně jiného úhlu, přes úplně jinou clonu. Je smutné vidět dva moudré starce bijící se zuřivě svými holemi kvůli odlišným clonám. Je smutné vědět, kolik mrtvých za sebou zanechaly poněkud pokroucené clony některých vůdců. Prostě to viděli trochu jinak. Ne že bych chtěl jejich jednání nějak omlouvat.

Nejdůležitější věcí na clonách je ale to, aby si jejich existenci lidé pokud možno uvědomovali. Potkáváme příliš mnoho lidí, kteří jsou pevně přesvědčeni, že pouze to, co vidí skrze svou clonu, je to jediné správné. Kdo vidí něco jiného, vidí špatně a měl by si pořídit jiné, lepší brýle, případně clonu. Když trochu změním zeměpisnou délku a šířku, je třeba tohoto odpadlíka zastřelit. "Co je správné?" je velmi ožehavý problém, který je potřeba řešit citlivě ve vztahu k různým clonám, které do našeho rozhodování zasahují. Kdyby si ale existenci clon všichni uvědomovali, mohli bychom možná předejít některým fatálním nedorozuměním, kterých je kolem nás jistě více než dost. A to nemluvím o případné návštěvě mimozemšťanů. Titěrné odlišnosti našich pozemských clon by se zdály zanedbatelné proti mamutím

rozdílům clon odlišných civilizací. Těžko bychom se asi nějak dohadovali.

Pomocí clon je docela možné vyřešit problém "jak je možný, že ten člověk je tak inteligentní a přitom se takhle chová?" Nechová se nijak zvláštně, jenom se na svět dívá přes jinou clonu než já. Když se podaří částečně zrekonstruovat jeho clonu a zamyslet se nad ní, většinou zjistíme, že jeho závěry naprosto logicky vyplývají z údajů, které propustí jeho clona (nezapomínejme, že i naše vlastní závěry jsou pod vlivem našich clon). Nesmíme se tím nechat zaskočit, můžeme například zkusit dotyčným "otevřít oči", tj. pokusit se škodící clonu vymazat. Že to nejde snadno, lze z praxe snadno zjistit. Např. když někdo "vidí rudě", je asi lepší nechat zapůsobit čas, který tuto nežádoucí clonu sám odstraní.

Dostáváme se konečně k další důležité věci. I svoji clonu můžeme samozřejmě do jisté míry ovlivňovat. Například požíváním různých drog, clony vznikají a zanikají jedna radost. Jde to ale i přirozenými metodami, například přemýšlením. Už staří mniši očišťovali a prosvětlovali svoje myšlenky od humusu světských věcí, aby dohlédli k záležitostem duchovním. I my se můžeme zamyslet nad tím, jak si sami pro sebe přebíráme realitu, jestli náhodou nejsou některé naše clony zbytečné, zatemňující či příliš omezující. Určitě se to vyplatí.

Na závěr už jen závěr: rozhodně jsem přesvědčen, že jestli budeme přistupovat k okolí s větším uvědoměním si clon našich i clon těch ostatních, může nám to jediné prospět, i když to náš život a naše rozhodování určitě nezjednoduší.

Kryštof Kozák

Bramberk, epizoda třetí

Dějství: pláň. Doba: prosinec. Orgán: nohy. Umění: lyžování. Barva: bílá. Technika: orientace.

• Ale tato výprava nebyla tak nebezpečná jako dvě předchozí, někteří se jí snažili vyhnout obloukem opravdu velikým. Onemocňovali (výmíčka), zabývali se kulturou (divadlo), cestovali jinam (Anglie, Rakousko), dělali, že o akci nevědí (Šp), či se vymlouvali jinak (lept. Krom, Svati Ivana etc.). A tak se stalo, že většina lyžařů bojovala o život poprvé. • Všichni říci, že snad nevěděli, do čeho jdou, ale nevěděli to. Výpravu se zúčastnil rekordní počet tělocvikářů - jeli totiž úplně všichni.

• K přepravě na místo činu bylo použito dvou vozů, z nichž jeden i druhý posléze zapadly do závějí. Všichni dobře hrabali, skoro všechny u toho záhly ruce. Tež se zjistilo, že zimní pneumatiky by asi měly něco do sebe, kdyby byly. Ale nebyly a tak se konala i škola smyku.

• Při obou výpravách probádala expedice neschůdné terény v okolí hory Bramberk. Ztratilo se prvých deset procent účastníků. Byl to Mikiš, ale nezmrzl. Marcela se tentokrát možná ani moc neztratila nebo co, protože si ji nikdo po celou dobu trvání výpravy vůbec nevyšiml. Na závěr byla dokonce vysloven kacírská myšlenka, že se výše jmenovaná výprava neúčastnila, což však, jak všichni víme, není možné.

• Nečekal zajistil polární průvodce Franta Slůma. Budiž mu zima lehká. Útulné prostředí horské chaloupky poskytlo lyžařům prostor důkladně prodebatovat nejžhavější problémy současnosti. Probrala se vysoká politika (v chůře se pasou jeleni), ekologie (topilo se totiž dřívím), maximální rychlost tělocvikářova automobilu (210 km za den) i promokavost všech materiálů (všichni byli mokří).

• Mimochodem se také zjistilo, že PORG vlastně vůbec není PORG, ale škola. Někteří se dokonce domnívali, že je to gymnázium. Také studenti vůbec nejsou taci, jaci jsou, a profesorech ani nemluvě (prostě se drbalo). Přítomní oktáváni opět potvrdili hypotézu, podle které je úsilí vynakládané na úspěšné složení maturitní zkoušky úměrné času, a to nepřímé. (Anebo spíše přímo úměrné době, která do maturity zbývá.) Zkrátka je zima, a na hory se bude jezdit, i kdyby padal třeba sníh.

• Mikiš se našel, Marcelu nikdo nepostřehl, lyže se nezlámaly. Takže vlastně jakéjkoli Boj. Bylo to pohodový zalyžováníčko si. Tešte se na Epizodu čtvrtou.

Petr Kolínský